

Παρασκευή 6 Ιανουαρίου 2012

www.geostrategy.gr

«Επικίνδυνα παιχνίδια» στον Περσικό Κόλπο

Βασίλης Γιαννακόπουλος
geostrategical@yahoo.gr

Είναι σαφές ότι η εικόνα της αμερικανο-ιρανικής αντιπαράθεσης στα στενά του Hormuz έχει ως φόντο το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και τις αμερικανο-ισραηλινές επιδιώξεις για επιβολή επιπρόσθετων κυρώσεων κατά της Τεχεράνης. Βέβαια, σε δεύτερο χρόνο δεν είναι καθόλου απίθανο αυτή η αντιπαράθεση να συνδεθεί με τις εξελίξεις στη Συρία, αλλά και με τις εξελίξεις (Αραβική Άνοιξη) στις υπόλοιπες χώρες της Μέσης Ανατολής στις οποίες κατοικούν σίτες Άραβες (Μπαχρέιν, Ιράκ, Σαουδική Αραβία, Υεμένη, κτλ).

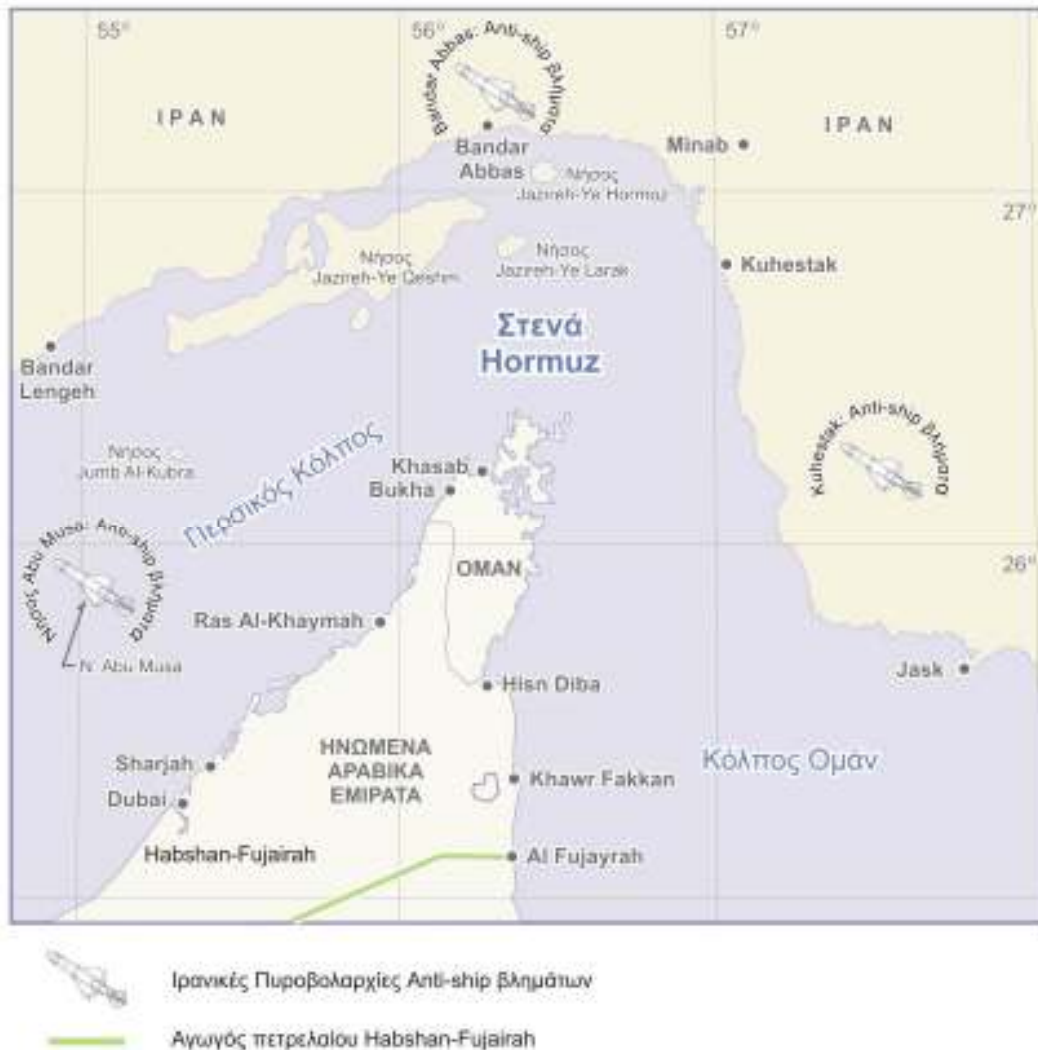
Τι επιδιώκει η Τεχεράνη;

Στην παρούσα φάση, η Τεχεράνη επιδιώκει να δημιουργήσει διεθνείς και περιφερειακές ανησυχίες για την επιδείνωση της κατάστασης ασφάλειας στον Περσικό Κόλπο, αλλά και διεθνείς ανησυχίες για την αύξηση της τιμής του πετρελαίου και την επάρκειά του στις διεθνείς αγορές ενέργειας. Έτσι, ευελπιστεί ότι θα περιορισθούν οι χώρες, κυρίως της Ευρώπης και της περιοχής του Κόλπου, που θα συνταχθούν με τις προθέσεις της Ουάσιγκτον και του Τελ Αβίβ για την επιβολή επιπρόσθετων κυρώσεων και τον τερματισμό της ανάπτυξης του πυρηνικού της προγράμματος.

Ουσιαστικά, πρόκειται για επίδειξη δύναμης. Επίδειξη της επιχειρησιακής ικανότητας των ιρανικών ναυτικών δυνάμεων, των anti-ship βλημάτων που έχουν αναπτύξει οι Φρουροί της Ιρανικής Επανάστασης (Iranian Revolutionary Guard Corps – IRGC) σε τρεις θέσεις στα στενά του Hormuz, του βαλλιστικού της οπλοστασίου και φυσικά της πρόθεσής της να κλείσει το πλέον στρατηγικό θαλάσσιο πέρασμα σε παγκόσμιο επίπεδο (συνδέει τις πετρελαιοπαραγωγές χώρες του Περσικού Κόλπου με τον υπόλοιπο κόσμο, από το οποίο διέρχονται συνολικά 15,5 εκατ. βαρέλια πετρελαίου ανά ημέρα και τεράστιες ποσότητες φυσικού αερίου, που αντιστοιχούν στο 30% των παγκόσμιων θαλάσσιων μεταφορών πετρελαίου και στο 20% των θαλάσσιων μεταφορών φυσικού αερίου).

Στο ερώτημα «αν η Τεχεράνη είναι αποφασισμένη να κλείσει τα στενά του Hormuz», η απάντηση είναι «όχι». Και οι δύο πλευρές -Ουάσιγκτον και Τεχεράνη- αντιλαμβάνονται ότι τα στενά συνιστούν ένα θαλάσσιο πέρασμα αυξημένης τρωτότητας και μείζονος στρατηγικής σημασίας, για την ενεργειακή ασφάλεια, για την παγκόσμια οικονομία και για την εθνική ασφάλεια του Ιράν. Με άλλα λόγια, έχουν κοινό συμφέρον να διατηρήσουν τη λειτουργία των στενών. Για το λόγο αυτό, στο πρόσφατο παρελθόν οι ΗΠΑ επιδίωξαν να εγκαταστήσουν μια απευθείας επικοινωνία μεταξύ τους, προκειμένου να αποφευχθεί κάποια εμπλοκή εξαιτίας ενός τυχαίου γεγονότος.

Η ασφαλής θαλάσσια μεταφορά από τα στενά του Hormuz συνιστά μια από τις μείζονες αποστολές του αμερικανικού 5ου στόλου, που εδρεύει στη ναυτική βάση Juffair (Μάναμα) του Μπαχρέιν και υπάγεται στην United States Central Command (USCENTCOM). Σε περίπτωση ναρκοθέτησης ή άλλης στρατιωτικής ενέργειας με στόχο το μπλοκάρισμα των στενών, εκτιμάται ότι «σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο εβδομάδων, οι αμερικανικές

δυνάμεις θα έχουν αποκαταστήσει την ασφαλή διέλευση των εμπορικών πλοίων». Επομένως, θα μπορούσαμε να καταλήξουμε σε ένα σχετικά ασφαλές συμπέρασμα ότι «οι ένοπλες δυνάμεις του Ιράν διαθέτουν την επιχειρησιακή δυνατότητα να κλείσουν τα στενά, αλλά για περιορισμένο χρονικό διάστημα». Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει ότι οι δύο πλευρές θα μπορούσαν να παρασυρθούν σε ένα θερμό επεισόδιο, το οποίο θα προκαλούσε «πανικό» στις διεθνείς ενεργειακές αγορές και συνεπώς σημαντική αύξηση της τιμής του πετρελαίου.

Πάντως, για την μερική αντιμετώπιση μιας πιθανής αμερικανο-ιρανικής διένεξης, που θα είχε ως συνέπεια να κλείσουν τα στενά του Hormuz, έχει κατασκευασθεί από την China Petroleum Engineering & Construction Company ο 360 χιλιομέτρων αγωγός πετρελαίου Habshan-Fujairah με μέγιστη παροχή 1,8 Mb/d, που παρακάμπτει τα στενά και μεταφέρει πετρέλαιο στον Κόλπο του Ομάν[1]. Επίσης, μια επιπλέον εναλλακτική λύση συνιστά η μεταφορά περιορισμένων ποσοτήτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, μέσω του σαουδαραβικού ενεργειακού αγωγού East-West, από τον Περσικό Κόλπο στην Ερυθρά Θάλασσα.

[1] Ali Khajavi (member of the Strategic Planning Department of Iran's Ministry of Petroleum), EKEM's Observatory for European Energy Policy, «UAE Crude Pipeline to Downgrade Role of Strait of Hormuz», September 9, 2010